

Slovensko gledališče v Celju. Letošnje predstave začele so se s 1. oktobrom, na kateri dan se je igrala kot prva igra »Brat Martin«, ki je bila nepričakovano dobro obiskana. Manj poslušalcev pa je bilo pri dne 1. novembra se vršeci predstavi »Mlinar in njegova hči«, menda za to, ker se je že v lanski sezoni predstavljala, vrhu tega pa naše verno slovensko ljudstvo ta večer raje doma prebije — pri molitvi za ranjke, kar je vse hvale vredno. — Igro »Mlinar in njegova hči« je radi svojega žalostnega značaja diletantom jako teško pravilno in zanimivo predstavljati. Oziraje se na to in če vpoštevamo, da za nekatere vloge ni bilo primernih moči, se sme način letošnjega predstavljanja te igre še dosti dovoljen imenovati. — Vodstvo dramatičnega odseka je sklenilo predstavljati vsake 14 dni po eno igro. Vsled tega se bode še tekom tega mesca vršila predstava spevoigre »Ob Vrbskem jezeru«, ki je že bila lani na vsporedu in se je s svojimi krasnimi koroško-narodnimi popevkami vsem prikupila.

Iz šole. Nadučitelj pri Sv. Antonu okr. Sevnica je postal g. Ivan Zupančič iz Pečice. Učitelj pri Sv. Antonu v Slov. gor. postane g. Anton Vogrinč iz Slivnice pri Celju, učiteljica pri Sv. Križu tik Slatine postane gca. Ana Ambrusch iz Laskega, na Bizeljskem pa gca. Marija Hiti, v Trbovljah-Vode gospica Ida Maci.

Društvene zadeve.

Slovensko politično društvo v Ljutomeru vabi na zborovanje dne 10. novmb. dopoldne ob 10. uri v gostilni gosp. Ivana Vaupotič v Ljutomeru, dne 11. novembra popoldne ob 3. uri v gostilni gosp. Mart. Slana pri Sv. Juriju na Ščavnici. Pri obeh zborovanjih predstavil se bode volilcem kandidat za državnega poslanca v kmetskih občinah gosp. dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik pri upravnem sodišču na Dunaju. Rojaki, volilci, vdeležite se v obilnem številu!

Martinov večer priredi bralno in pevsko društvo »Maribor« v nedeljo dne 11. novembra 1900 ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma. Igrale se bodo igre »Uskok« in »Bob iz Kranja«. V odmorih svira slavna veteranska godba. Po igrah bode se v restavraciji dražbala Martinova gos in udarjal društveni tamburaški zbor. K obilni vdeležbi vabi odbor.

„Slovensko kat. politično društvo Sloga“ za ormoški okraj priredi v četrtek dne 15. novembra 1900 ob 2. uri popoldne v gostilni gsp. Gomzija v Ormoži izvanredni zbor. Pri istem predstavi se dr. Ploj kandidat za državni zbor za kmetsko skupino Ptuj Ormož, Ljutomer itd. Z ozirom na važnost tega zbora pričakuje se mnogobrojne udeležbe.

Društvo „Dijaška kuhinja“ v Ptuj je imelo 22. oktobra svoj občni zbor, kojega se je vdeleževalo precejšnje število ptujskih Slovencev. Veselilo nas je, videti med njimi tako imenitne odličnjake! Po poročilu tajnikovem in blagajnikovem volil se je novi odbor, ki je za šolsko leto 1900/1 tako-le sestavljen: Predsednik gsp. c. kr. notar Ožgan, namestnik g. dr. Horvat, tajnik č. g. Moravec, blagajnik profesor Majcen, odborniki gg. dr. Brumen, Zelenik, Cilenšek in dr. Ozvald, namestnika gg. dr. Jurtela in Pinterič. — Novi odbor priporoča »Dijaško kuhinjo« vsestranski podpori, posebno rodoljubom ptujskega, ormoškega, ljutomerskega, st. lenartskega in Slov. Bistriškega okraja, — dasiravno nam je podpora, če tudi še tako majhna, od drugih krajev enako ljuba ter se sprejme z največjo zahvalo. — Darovali so v novem šolskem letu 1900/1. gg.: Zupanič, župnik 2 K, Stazinski 4 K, Hajšek kanonik itd. 10 K, Šanda 5 K, Sinko 20 K, Schreiner, kaplan 4 K, dr. Horvat 20 K, Pintarič 6 K, Lorber 4 K, Stepic 4 K, Koje 2 K, Fleck 20 K, Mahorič 3 K, o. L. Vaupotič 4 K, Kavkler 5 K, Kopic 2 K, dr. Stuhec 10 K, dr. Fr. Jurtela 10 K, Oschgan 2 K, Toplak 1 K, Podvinski 2 K, Moravec 2 K, Cilenšek 2 K, dr. Brumen 2 K, Majcen 10 K, sl. posojilnica v Ptuj 200 K. Prisrčna hvala vsem blagim dobrotnikom.

„Slovensko društvo“ priredi v nedeljo dne 11. listopada 1900 ob 3. uri popoldne v restavraciji »Narodnega doma« v Mariboru svoj občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo v preteklem društvenem letu, 2. volitev novega odbora, 3. državnozbornske volitve, 4. morebitni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

„Katol. polit. društvo“ za kozjanski okraj s sedežem v Kozjem ima prihodnjo nedeljo dne 11. novembra popoldne ob 4ih v prostorih gosp. Franca Gučeka svoje letno zborovanje. Volil se bo nov odbor za eno leto in nastopili bodo razni govorniki, med njimi gospod Anton Korošec, učni prefekt iz Maribora. Slovenci, posebno Vi udje tega društva, pridite tedaj v nedeljo v prav obilnem številu v Kozje, kjer boste marsikaj zanimivega slišali! Na veselo svidenje, uljudno vabi odbor.

Gasilno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo 11. novembra »trgatsko veselico« v gostilni gospoda Slana, kjer sodeluje godba gasilnega društva; vse narodnjake ter prijatelje gasilnega društva prijazno vabi odbor.

„Katol. podporno društvo v Celju“ so darovali: Neimenovana 20, Gomilšak G., 10, gg. Presečnik, Vaclavik, Bratkovič, Ropas in Kunst po 4 K, Lajnsic 80 v. Bog povrni!

Slovensko posojilništvo. Dne 3. t. m. so se posvetovali odposlanci slovenskih posojilnic o snovanju diskontnega društva za slovenske posojilnice. Izrekli so se za osnovanje takega zavoda.

Novo bralno društvo se v kratkem ustanovi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Pravila so že potrjena.

Narodna čitalnica v Ptuj obhaja dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih »Martinov večer«. Odbor vabi vse ude in prijatelje na vdeležbo.

Gospodarske stvari.

Najprostejša pravila umnega kletarstva.

Prvo pravilo umnega kletarstva se glasi: imej sode vedno polne. Da imamo tu v mislih sode, v katerih leži vino za prodaj, ali sploh za daljšo shranitev namenjeno, ne pa tiste, iz katerih se vsak dan toči, vsak dan pije; razume se pač samo o sebi. In zakaj naj bodo pa sode vedno polni? Zato, da se ne dela na površju vina kan in da se vino ne veši. Kan je glivica, je živo bitje, katero se živi od alkohola vina, torej od najvažnejše vinske tvarine. Ako se pusti, da nastaja na vinu kan, postajalo bode vino vedno slabotnejše. In ako se konečno kan tako namnoži, da postane toliko težak, da se v vinu potaplja, potem je tako vino za proč zlit, ker nima nič več moči v sebi in je tudi kalno.

Vedno polne se pa obdrži sode na ta način, da se jih čez kake tri tedne potem, ko se jih je ob trgatvi polnilo, pa ne prav do vehe napolni ter zabije, potem pa vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni zalije. Prej se to seveda ne sme storiti, prej mora vsakega sode nekoliko manjkati pod veho, v kateri je zatakajena kipelna veha. Ako bi morda se to že prej storilo, to je, ako bi se že koj takrat, ali prav kratko potem, ko se je kipeči most iz kadi v sod polnilo, sod do vehe natočilo in potem zabilo, utegnila bi ga v njemu nastajajoča ogljikova kislina raznesti. Za zalivanje, katero se ima, kakor rečeno, vsak teden ali pa vsaj vsakih 14 dni ponavljati (po zimi vsakih 14 dni po leti vsak teden, najboljši vsako soboto) imeti je treba v majhnem sodčku dobre zalije, to je dobrega čisto nič napačnega vina. Da pa tudi v tem sodčku na vinu kan ne nastaja, zakaditi se mora vsak teden vrhu njega nekoliko z žveplenim dimom. Za to zakajenje služi najbolje tako zvana žveplalna kadilnica, kakoršne bi

se ne smelo v nobeni vinski kleti pogrešati, kakoršne se pa po Štajarskem skoraj v nobeni kleti ne nahaja. Taka, iz bakrene ploščevine narejena kadilnica služi tudi za zakajenje praznih sodov, da ne splesnijo, in kakor rečeno, v nobeni kleti bi se je ne smelo pogrešati. Ako konečno zalije zmanjka, zakaditi je treba se ve da, s žveplenim dimom tudi nad vinom v sodu, kar naj se zgodi še posebno tedaj, kadar se iz sode kolikor toliko vina odtoči, in ako ne kaže, ostanek takoj v manjšo posodo pretočiti.

Drugo pravilo umnega kletarstva se glasi: pretakaj vino o pravem času. Pretakanje vršiti se ima v prvem letu vsaj trikrat, namreč prvič o božiču, drugič o veliki noči in tretjič o binkoštih. Pretakanje vina ima dvojni namen, namreč prvič ta, vino stanovitno napraviti, in drugič ta, vino v kratkem času do svoje mogoče popolnosti dovesti. Stanovitno napravi pretakanje vino vsled tega, ker se s tem pretakanjem iz spodnjega dnušča drožje odstrani, v katerih, ako se jih ne odstrani, kaj lahko vino pogubljivo kipenje ali boljši rečeno, gnjenje nastane, katero v navadnem jeziku po Dolenjskem kubin imenujejo. Stanovitno napravi pa pretakanje vino tudi vsled tega, ker pride pri pretakanju s zrakom v dotiko. Ta dotika pa stori, da se kisik v zraku spoji z beljakovinami, katere se v vinu raztopljeni nahajajo in katere tudi lahko vina pokvarijo. Učinek tega spajanja je ta, da se beljakovine strde ter strdjene na vamp soda vležejo, od koder se jih s sledečim pretakanjem lahko odstrani. Nekateri Štajarci so mnenja ali pa še celo prepričanja, da pretakanje vino slabi. In v gotovem oziru imajo prav, kajti prve tri štiri tedne po pretakanju je vino res nekako kalno, svešano, skratka slabotno. Ali vse to se popravi, in na mah je vino zopet čisto, čistejši kakor je prej bilo in — posebno pa postane boljšega okusa, boljšega duha, s kratka, pretakano vino postane v vsakem oziru boljši, kakor je prej bilo, posebno pa postane stanovitno. Razume se pa samo o sebi, da se mora pretakanje z največjo natančnostjo vršiti, to je, pretakati se mora v popolnoma izmit sod, in kakor hitro prične le količkaj kalno vino teči, vlivati se ga ne sme več v sod ampak v posebno posodo. Ako se pretakanje z največjo natančnostjo, največjo snago ne vrši, potem ne izpolni svojega namena.

Cerkvene zadeve.

Dne 28. oktobra se je vršila na Bučah izvanredna cerkvena slavnost. Blagoslovila se je mladeniška zastava, ki so si jo omislili bučki mladeniči pri šolskih sestrah v Mariboru. Zastava je kras cerkve in znak krščanskega prepričanja bučkih mladeničev.

Duhovniške spremembe. Vlč. gospod župnik policianski Ivan Lenart je dobil župnijo Šmartina pri Slovenjem Gradcu.

Cenjenim našim naročnikom!

Kdor je nov naročnik in nam kaj pošilja, naj to izrecno pove. Ta mali trud nam mnogo mnogo dela prihrani, ker smo z delom itak preobloženi. — Stari naročniki naj izvolijo blagohotno pri pošiljatvi naročnine, pri reklamacijah itd. zapisati število, ki je zapisano na adresnem zavitku. — Reklamacije v odprtih pismih so poštnine proste. — Nekateri naročniki dolgujejo naročnino že po več let. Kdor list redno sprejema, podaja se v dolg in se zaveže s tem dolg poravnati vsaj do konca leta.